

Dětská gastroenterologie a hepatologie

Pediatric gastroenterology and hepatology

K. Zárubová

Pediatrická klinika 2. LF UK a FN Motol



Vážené kolegyně, vážení kolegové, jako již tradičně je poslední číslo v roce věnováno z části pediatrické problematice v oblasti gastroenterologie. Tématy, kterým se tentokrát věnujeme, jsou eozinofilní záněty a jako obvykle IBD. Jedna z kazuistik má nakonec jiné rozuzlení než nejčastěji diagnostikovanou Crohnovu nemoc.

Eozinofilní ezofagitida je chronické závažné onemocnění jícnu, které je charakterizováno eozinofilní infiltrací sliznice a je často spojeno s potravinovými (i jinými) alergiemi [1]. Její incidence v posledních letech stoupá [2], a proto je velmi důležité informovat nejen pediatry, ale také lékaře jiné odbornosti o tom, jak se může projevovat a jaké může mít důsledky. U dětí je nutné zejména vyvarovat se rozvoje problémů s prospíváním, které může mít dlouhodobé dopady. Článek publikovaný v tomto čísle přináší analýzu péče o dětské pacienty s eozinofilní ezofagitidou na Moravě, a to jak v oblasti diagnostiky onemocnění a spektra pacientů, tak i použité terapie. Kolektiv autorů také otevírá důležitou otázku – vytvoření registru pacientů s tímto onemocněním.

Izolované postižení střeva eozinofilním zánětem je diagnostikováno velmi zřídka [3], publikovaný článek přináší popis vzácné manifestace tohoto onemocnění v oblasti duodena s infiltrací žlučníku u 14letého pacienta, kde bylo původně podezření na malignitu. Současně se také dočtete více informací o eozinofilní enteritidě samotné.

V tématu IBD se první popis případu věnuje syndromu arteria mesenterica superior v souvislosti s Crohnovou nemocí. Obecně je tento syndrom vzácný, ale to neznamená, že bychom na něj neměli myslet. Autorka také přináší návrh, jak jej případně zjistit z běžně prováděných vyšetření.

Vzhledem k tomu, že obecně incidence IBD u dětí stoupá v průběhu let, zvyšuje se také počet dětí diagnostikovaných ve velmi nízkém (dokonce i kojeneckém a batolecím) věku. Very Early Onset IBD (VEO-IBD) je skupina zánětlivých střevních onemocnění, která začínají před 6. rokem a často mají monogenní podklad (na rozdíl od „běžných“ IBD) [4]. Autoři prezentují kazuistiku pacienta se syndromem, jehož součástí je právě postižení střevního traktu.

Kromě článků z oblasti dětské gastroenterologie naleznete v tomto čísle mnoho dalších zajímavých témat, ať už z oblasti výzkumu, nebo klinické medicíny.

Závěrem bych vám chtěla, popřát klidné svátky a vše nejlepší do nadcházejícího roku 2021.

Literatura

1. Lucendo AJ, Molina-Infante J, Arias Á e tal. Guidelines on eosinophilic esophagitis: evidence-based statements and recommendations for diagnosis and management in children and adults. *United European Gastroenterol J* 2017; 5(3): 335–358. doi: 10.1177/2050640616689525.
2. Dellon ES, Hirano I. Epidemiology and natural history of eosinophilic esophagitis. *Gastroenterology* 2018; 154(2): 319–332.e3. doi:10.1053/j.gastro.2017.06.067.
3. Collins MH, Capocelli K, Yang GY. Eosinophilic gastrointestinal disorders pathology. *Front Med (Lausanne)* 2018; 4: 261. doi: 10.3389/fmed.2017.00261.
4. Kelsen JR, Russo P, Sullivan KE. Early-onset inflammatory bowel disease. *Immunol Allergy Clin North Am* 2019; 39(1): 63–79. doi: 10.1016/j.iac.2018.08.008.

*MUDr. Kristýna Zárubová
koeditorka sekce*

*Dětská gastroenterologie a hepatologie
zarubova.kristyna@gmail.com*

Zaměřeno na budoucnost.

Aby se děti mohly soustředit na to, že jsou dětmi.

 **HUMIRA**[®]
adalimumab
destination you™

Přípravek Humira je podáván již v 6 pediatrických indikacích.¹



HUMIRA (Adalimumab). Zkrácené informace o léčivém přípravku • Název přípravku: Humira 20 mg injekční roztok v předplněné injekční stříkačce; Humira 40 mg injekční roztok v předplněné injekční stříkačce; Humira 40 mg injekční roztok v předplněném peru; Humira 80 mg injekční roztok v předplněné injekční stříkačce; Humira 80 mg injekční roztok v předplněném peru. **Složení:** *injekční roztok 20 mg:* jedna předplněná injekční stříkačka na jedno použití o objemu 0,2 ml obsahuje 20 mg adalimumabu; *injekční roztok 40 mg:* jedna předplněná injekční stříkačka na jedno použití o objemu 0,4 ml obsahuje 40 mg adalimumabu; jedno předplněné pero na jedno použití o objemu 0,4 ml obsahuje 40 mg adalimumabu; *injekční roztok 80 mg:* jedna předplněná injekční stříkačka na jedno použití o objemu 0,8 ml obsahuje 80 mg adalimumabu; jedno předplněné pero na jedno použití o objemu 0,8 ml obsahuje 80 mg adalimumabu. **Indikace:** *Revmatoidní artritida (RA):* léčba středně těžké až těžké aktivní RA u dospělých; léčba těžké aktivní a progresivní RA u pacientů, kteří nebyli v minulosti léčeni methotrexátem. Přípravek je možné podávat v monoterapii při intoleranci methotrexátu. *Polyartikulární juvenilní idiopatická artritida (síla 20 mg a 40 mg):* léčba aktivní juvenilní idiopatické artritidy u pacientů od 2 let. *Entezopatická artritida (síla 20 mg a 40 mg):* léčba aktivní entezopatické artritidy u pacientů ve věku od 6 let. *Axiální spondylartritida (pouze síla 40 mg):* Ankylozující spondylitida (AS): léčba dospělých pacientů s těžkou aktivní ankylozující spondylitidou. *Axiální spondylartritida bez radiologického průkazu AS:* léčba dospělých pacientů s těžkou spondylartritidou bez radiologického průkazu AS, ale s objektivními známkami zánětu (zvýšené CRP a/nebo známky na MRI). *Psoriatická artritida (pouze síla 40 mg):* léčba aktivní a progresivní psoriatické artritidy dospělých. *Psoríáza:* léčba středně těžké až těžké chronické ložiskové psoriázy u dospělých pacientů, kteří jsou kandidáty pro systémovou léčbu. *Ložisková psoriáza u pediatrických pacientů (síla 20 mg a 40 mg):* léčba těžké chronické ložiskové psoriázy u dětí a dospívajících od 4 let. *Hidradenitis suppurativa (HS):* léčba aktivní středně těžké až těžké hidradenitis suppurativa (acne inversa) u dospělých pacientů a dospívajících od 12 let. *Crohnova choroba: 1) dospělí pacienti:* léčba středně těžké až těžké aktivní Crohnovy choroby; *2) pediatrickí pacienti:* léčba středně těžké až těžké aktivní Crohnovy choroby u pediatrických pacientů (od 6 let). *Ulcerózní kolitida:* léčba středně těžké až těžké aktivní ulcerózní kolitidy u dospělých pacientů. *Ulcerózní kolitida u pediatrických pacientů:* léčba středně těžké až těžké aktivní ulcerózní kolitidy u pediatrických pacientů (od 6 let). ** Uveitida:* léčba neinfekční intermediální a zadní uveitidy a panuveitidy u dospělých pacientů. *Uveitida u pediatrických pacientů:* léčba chronické neinfekční přední uveitidy u pediatrických pacientů ve věku od 2 let. **Dávkování a způsob podání:** Přípravek Humira se podává subkutánní injekcí. Léčba přípravkem Humira má být zahájena a sledována odbornými lékaři se zkušenostmi v diagnostice a léčbě těchto typů onemocnění, pro něž je přípravek Humira indikován. Po řádném proškolení v podávání injekce si pacienti mohou přípravek Humira aplikovat sami, jestliže jejich lékař rozhodne, že je to vhodné, a je-li zajištěn podle potřeby lékařský dohled. Pro podrobný rozpis dávkování a dávkovací režimy u jednotlivých indikací prosím čtěte úplnou verzi SPC přípravku Humira. **Kontraindikace:** aktivní tuberkulóza, jiné závažné infekce, středně těžké až těžké srdeční selhání. **Těhotenství a kojení:** Ženy ve fertilním věku mají zvážit použití vhodné antikoncepce k prevenci těhotenství a pokračovat v jejím užívání po dobu nejméně pěti měsíců po posledním podání přípravku Humira. Adalimumab má být užíván během těhotenství pouze tehdy, pokud je to nezbytně nutné. Přípravek Humira lze podávat během kojení. Více informací viz SmPC. **Zvláštní upozornění:** Před zahájením léčby musí být všichni pacienti vyšetřeni na přítomnost tuberkulózy. Léčba přípravkem Humira může vést ke tvorbě autoimunitních protilátek. V případě diagnózy latentní TBC musí být antituberkulózní léčba započata před zahájením léčby přípravkem Humira. TNF antagonisté, včetně přípravku Humira, ovlivňují imunitní systém a tím mohou ovlivňovat obranyschopnost organismu vůči infekci a rakovinnému bujení. U přípravku Humira byly také hlášeny fatální a život ohrožující infekce (sepsa, oportunní infekce, TBC). Je známo, že existuje spojení mezi intermediální uveitidou a demyelinizačními poruchami centrálního nervového systému. U pacientů s neinfekční intermediální uveitidou je třeba před zahájením terapie přípravkem Humira a pravidelně během léčby provádět neurologické vyšetření k posouzení preexistujících nebo vyvíjejících se demyelinizačních poruch centrálního nervového systému. **Interakce:** Protože byly při současném podání anakinry a etanerceptu pozorovány závažné infekce, nedoporučuje se podávat anakinru s antagonisty TNF. Pacienti s ulcerózní kolitidou, u nichž riziko dysplazie nebo karcinomu existuje, mají být na tuto možnost vyšetřeni. **Nežádoucí účinky:** Nejčastěji reakce v místě vpichu, infekce horních cest dýchacích, kůže a uroinfekce, leukopenie, hypertenze, zvýšení jaterních enzymů, bolesti břicha, nevolnost, průjem, únava, bolesti hlavy, zvýšení lipidů, kožní vyrážka a bolesti svalů. U dospělých pacientů léčených současně azathioprinem/merkaptopurinem byla pozorována vyšší incidence malignit a závažných nežádoucích účinků souvisejících s infekcemi. **Uchovávání:** v chladničce (2 °C – 8 °C), injekční stříkačku a předplněné pero lze také uchovávat při teplotě do maxima 25 °C po dobu až 14 dní. Chraňte před mrazem. **Balení:** stříkačka 20 mg: 2 předplněné injekční stříkačky; stříkačka 40 mg: 2 předplněné injekční stříkačky; pero 40 mg: 2 předplněné pero; pero 80 mg: 1 předplněné pero; stříkačka 80 mg: 1 předplněná injekční stříkačka. **Držitel rozhodnutí o registraci:** AbbVie Deutschland GmbH & Co. KG, Knollstrasse, 67061 Ludwigshafen, Německo. **Registrační čísla:** stříkačka 20 mg/0,2 ml: EU/1/03/256/022, stříkačka 40 mg/0,4 ml: EU/1/03/256/013, pero 40 mg/0,4 ml: EU/1/03/256/017, stříkačka 80 mg/0,8 ml: EU/1/03/256/020, pero 80 mg/0,8 ml: EU/1/03/256/021. **Poslední revize textu:** 11/2020. Přípravek je vázán na předpis lékaře a je hrazen smluvním zdravotnickým zařízením z veřejného zdravotního pojištění pro indikace revmatoidní artritida, ankylozující spondylitida, psoriatická artritida, psoriáza, Crohnova choroba, ulcerózní kolitida, axiální spondylartritida bez rentgenového průkazu, Crohnova choroba u pediatrických pacientů, juvenilní idiopatická artritida, artritida spojená s entesitidou u dětí a dospívajících, ložisková psoriáza u dětí a dospívajících. *Všimněte si, prosím, změn v informacích o léčivém přípravku. Seznamte se, prosím, s úplnou informací o přípravku dříve, než jej předepíšete.

Reference: 1. Humira SPC, poslední revize textu 11/2020.

AbbVie s.r.o., Metronom Business Center, Bucharova 2817/13, 158 00 Praha 5, Tel.: 233 098 111, fax: 233 098 100, www.abbvie.cz

CZ – HUMG – 200017

abbvie